

CARACTERÍSTIQUES DEL MITE

DEFINICIONS:

Paul Valéry (*Variété – Pléiade (I)*, p. 967): Mite és el nom de tot el que només existeix i subsisteix tenint la paraula per causa.

Gilbert Durand (*L'imaginaire*): Com que no és ni un discurs per demostrar, ni una narració per explicar, el mite ha d'emprar una instància persuasiva que denoti les variacions simbòliques d'un tema.

CARACTERÍSTIQUES:

Autoritat: Ningú no ha inventat cap mite. El mite no és d'origen humà; ha estat inspirat pels déus, escapa a tota observació possible, exclou el debat. És a més una herència tramesa pels avantpassats i inclou la seva experiència de la vida. Els qui en participen el tenen com un tresor a conservar, que prové de 'la veu de la terra'; del més antic que hom pot pensar.

Creença: El mite expressa i mostra més que no demostra, demana fe i qui no en participa (Sòcrates, per exemple) és digne de ser exclòs de la comunitat, acusat d'impietat.

Força: El mite tendeix a expressar situacions al nivell del terrible. Hi ha alguna cosa de brutal en els orígens d'una ciutat, d'una nissaga, etc, que només pot ser narrat de manera indirecta, com per al·lusions i que només entendran els qui estiguin preparats per a fer-ho.

Saviesa: El mite tot ha de quedar explicat, no hi ha lloc per al dubte, ni per al debat. La saviesa se situa més enllà de la raó, perquè la raó pot ser discutida i contrastada, mentre el mite es malfia de la raó i no pregunta mai 'per què?'

Comunitat: El mite reuneix els membres d'un grup al voltant d'unes certes bòniques i incontestables que identifiquen un grup (la seva 'saviesa'). El mite estableix les veritats compartides, implícites, més enllà de tot debat: és la veritat en comú d'un grup.

Immobilisme: El mite ha de ser repetit continuadament al llarg del temps per tal que sigui eficaç. La transmissió ha de ser íntegra, perquè la comunitat només el té en dipòsit i, per tant, no el pot modificar. Si es canvia o es modifica, la seva força s'esvaeix.

Sentit: El mite demana que algú (sacerdot, xaman...) n'interpreti el sentit, és a dir, cal que el faci adient a les circumstàncies concretes que viu la col·lectivitat. No tindria sentit un mite sense una comunitat que l'està escoltant, que el ratifica i l'adapta a les seves necessitats. Explicant el mateix, el mite s'entén diferent o es cospa en un altre sentit quan les circumstàncies canvien.

Quan apareixen moltes possibilitats diferents a l'hora d'interpretar un mite, quan no tothom està d'acord sobre el seu significat, llavors podem dir que apareix la filosofia.